

Bezpартyjne pismo poświęcone

Abonament Głosu Kaszubskiego

wychodzącego 3 razy tygodniowo, kosztuje przy odbiorze w administracji lub w agenturach 1,20 zł miesięcznie, 3,60 zł kwartalnie, z odroczeniem do domu 1,30 zł miesięcznie, 3,90 zł kwartalnie. Przy spóźnieniu 1,40 zł miesięcznie, 4,20 zł kwartalnie. W razie wypowiedzenia subskrypcji lub zmiany adresu, wydawnictwo nie odpowiada za niedostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja:
w Kościerzynie, Rynek 12 — Telefon Nr. 77

interesom ludności kaszubskiej

Ogłoszenia

kosztują 25 gr. od wiersza peltowego na stronie ogłoszeniowej, wrodz kosztu 60 gr. przed tekstem 1 zł. Dla poszukujących pracy 50 proc. zniżki. Przy częstym powtarzaniu ogłoszenia odpowiadają 50 proc. zniżki. Dla członków spółdzielni osobny rabat. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rebaty upadają. Przy telefonicznym nadawaniu ogłoszeń nie przyjmujemy odpowiadających za ewentualne błędy.

Wydawca: Stefan Stachowski
Redaktor: Andrzej Szklarski

ROK I.

KOŚCIERZYNA, środa dnia 10-go września 1930 r.

NR. 14.

KSIĄDZ KAZIMIERZ BAJEROWICZ

Ilu katolików mieszka na kuli ziemskiej

Co powinien każdy wiedzieć o misjach

Korespondencja własna.

W ostatnich latach mówi się coraz więcej o misjach a sprawami misyjnymi interesują się szerokie kręgi społeczeństwa. Z tego też powodu będzie dla wielu czytelników a także dla sprawy samej kościoła, gdy się przedłoży zasadnicze zagadnienia dotyczące misji.

Misja jest dziełem wysyłania zwiastunów wiary na świat cały, jak to Zwiastowiec powiedział: „Ja was posyłam”, stąd pochodzi nazwa misja od wyrazu łacińskiego „mittere-missio — wysłać — posłaniec”, a stosownie do tego dla Chrystusa przed swym Wzhabieniem apostołom testamentarne zarządzenie: „Idźcie i nauczajcie wszystkie narody, chrzcić je”. Misja zatem jest rozszerzeniem panowania Bożego względnie Królestwa Chrystusowego wśród narodów wszystkich świata całego, stąd jest ona dalszym ciągiem zadania, jakie Chrystus powziął na tej ziemi, a zadania tego rozprawienie dalsze przełożymy nam ludom.

Różnorodną i dalekosiężną są zatem obowiązki i prace, wykonywane przez zwiastunów wiary św., czyli przez misjonarzy. Najprędzej misja sprawą misyjną jest sprawa zwiastowania dusz nieśmiertelnych, znajdujących się w jakiegokolwiek bądź barwy ciachach, bo za wszystkich Chrystus umarł, kładąc sobie samego jako ich cenę; a tak oczu także i misjonarz kładzie dusze. Dalej zaś przynosi misja ludom światło niela, którym jest Chrystus Pan. Ale misja rozniża też światło przyrodzone przez nauki, szkoły, prasę i t. d., a w ten sposób zaszczepia światło kultury i cywilizacji chrześcijańskiej na przetrwanie ziemi, przez budowę dróg, wsi, osiedlenie bagien, przynajmniej pracy, walkę przeciw niewolnictwu i przez inne środki. W Europie, gdzie kultura i cywilizacja chrześcijańska przenikała wszelkie społeczeństwa i państwa i nawet poganostwo, nie myśli się o tem, że to załuga Kościoła katolickiego i dla tego nie docenia się pracy ogromnej, którą i również dzisiaj dokonują się przez misjonarzy.

Misja jest też przedewszystkiem dziełem miłości, bo wprowadza miłość przebaczenia, sakrament miłości; szerzy też miłość bliźniaczą, czyli miłosierdzie wśród biednych, chorych, nieszczęśliwych. Zarazem staje się dziełem misyjne dziełem ofiary, składanej przez siły misjonarskie ich pracy, cierpienia, znośności, prześladowań, które się nieraz kończą śmiercią wieczną.

Pracą ta misyjna kierowana z świątobliwej chrześcijaństwa pochodzi i się stacy misyjnych, których liczymy w Afryce 4719, w Afryce 15717, w Południowej i Północnej Ameryce 1908 a w Oceanii 1623. Wielką zaś jest liczba tych, na których z dotychczas nie należącej stacy misyjnych wypuszcza się strzały miłości, by ich nawrócić, pociągnąć do Chrystusa.

Wszystkich ludzi na świecie liczymy 1726 miljonów, a w tem 1043 miljonów pogan i mahometan, którzy się tak rozkładają:

370 miljonów wyznawców Konfucjusza (w Chinach); 240 miljonów mahometan (w Malej Azji i Afryce); 200 miljonów hindusów (w Indiach Brytyjskich); 158 miljonów Animistów (pierwotnie ludzi wszystkich części świata); 138 miljonów Budystów (w Azji Południowej i Wschodniej); 24 miljonów

Szyntoistów (w Japonii) i 13 miljonów żydów, rozrzuconych po całej kuli ziemskiej.

A jak to możliwe, że dzisiaj jeszcze tylu mamy niechrześcijan, czyli pogan? Bóg może przecież od razu wszystkich natychmiast światłem swym. Tego jednak nie czyni, jak to się stało w dzień Zielonych Świątek, gdy Duch św. stał tylko na Apostołach,

a potem na 3000 ludzi, a nie na wszystkich. Dla czego to? Bo chciał Chrystus, aby apostołowie oraz ich następcy opowiadali Ewangelię, całemu światu. O tym jednak obowiązku, mówi św. Paweł w liście do Koryntian (9,16): „Błada mnie, jeśli Ewangelię nie opowiadał”.

— o —

O lepszy rozdział kredytów między drobnym rolnictwem

Sprawa rozdziału kredytów między drobnym rolnictwem i osadnictwem na Pomorzu dotychczas nie jest należycie opracowaną i najzupełniej niedostateczną.

Między osadnikami np. w północnych powiatach Pomorza za wyjątkiem powiatu łezewskiego i kościerskiego akcja kredytowa przed stawia się wprost fatalnie.

Osadnicy np. już w kwietniu mieli otrzymać długoterminową pożyczkę budowlaną, tymczasem kredytów tych nie otrzymali.

Skutek jest ten, że rozpoczęte budowe utknęły, że do zagrod osadników coraz to częściej zgłasza się komornik, że w wielu wypadkach osadnicy i dno bni rolnicy stoją przed ruiną.

Poządane by było, aby Okręgowy Urząd Ziemiński w Grudziądzu i Bank Rolny więcej uwzględnił

i zaspakajali najbardziej piekące potrzeby drobnego rolnictwa.

Dotychczas opieka ta ze strony miarodajnych instytucji była najzupełniej niewystarczająca.

Wielu drobnych rolników z konieczności czepia się ostatniej deski ratunku zadłuża się w bankach gdańskich. Po powiecie starogardzkim uwiłają się najrozmaitsi płatni agenci banków niemieckich, którzy ofiarowują rolnikom kredyty nie mieckie na bieżące dogodnych warunkach.

Zadaniem nowowybranego Zarządu Województwa Związkowego Związku Drobnych Rolników na Pomorzu będzie wejście w bezpośredni kontakt z Warszawą, ażeby wywrzeć odpowiedni nacisk na Okręgowy Urząd Ziemiński i instytucje kredytowe rolne, które dotychczas nie mają należytego zrzu mienia dla potrzeb i bieżących potrzeb drobnego rolnictwa.

Urny słowiańskie na ziemi fosuckiej

Znalezienie starego grobowca słowiańskiego

na ziemi kaszubskiej przy St. Kiszewie.

Przy Bartoszym Lesie na ziemi fosuckiej znalazł p. Gutowski, zarządca gospodarski grub starsłowiński, w którym znajdowało się kilka urn.

Urny znaleziono na tem samem miejscu, gdzie u

biegłego roku został zastrzelony rolnik Kazimierzczak.

Przed wojną znaleziono takie same urny w Starych Polaszkach i sąsiednich wioskach Bartoszego Lasu. Urny te są najlepszym dowodem, że ziemia pomorska od nastąpienia czasów była zamieszkała przez słowiańskie plemię Kaszubów.

Występy Treviranusa to szczerzenie na księżycu.

Rozbudowa portów w Helu i Jastarni

Gdynia (tel. wł.). — W porcie helńskim prowadzone są w przyszłości w temple roboty nad przedłużeniem obrydu mołu, zamykających port. Przebudzenie one będą o 150 metrów, kosztem 250 tysięcy złotych.

Przedłużenie nabrzeży po obu stronach powiększy wielokrotnie głębokość portu na Helu i pozwoli swobodnie zawiązać do tego portu największymi kutrami rybackimi i statkami żeglugi przybrzeżnej.

Równocześnie prowadzone są nadal intensywne roboty w porcie Jastarni, które doprowadzą do stopnia pełnej używalności dla statków przybrzeżnej i rybackich.

Godnie jest zaznaczyć, że zarówno w Helu, jak w Jastarni prace prowadzone są jedynie polskimi taborami pogłębiarkami, którzy pod względem technicznym spisują się zupełnie bez zarzutu.

Przed sesją budżetową sejmu śląskiego

Kato wiec. — (tel. wł.). — Śląska Rada Województwa rozpoczęła na dzisiejszym posiedzeniu rozprawy budżetu śląskiego na czas od 1-go października 1930 r. do 31-go marca 1931 roku.

Budżet ten przedłożony będzie sejmowi śląskiemu na sesji najbliższej, rozpoczynającej się w myśl brzmienia ostatniego dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnem 9-ym września rb.

Zbrodniarz... to człowiek chory

Rezultaty międzynarodowego kongresu kryminalistycznego w Pradze

Współpraca wszystkich państw w walce z zbrodniarzami

Korespondencja własna.

Praga. Międzynarodowy kongres kryminalistyczny odbywał się w ciągu 1 tygodnia. Tydzień ten wnosił wiele nowego w rozwoju polityki kryminalistycznej. Uczestniczący w kongresie podkreślali wielokrotnie opinie, że tendencja kryminalistyki nowoczesnej jest wpływ na przestępce w celu jego poprawy. Nowoczesna kryminalistyka potępia karę dla kary. Mianowicie opinie tą podkreślił na kongresie Prezes Najwyższego Sądu Czechosłowackiego dr. Popelka, mówiąc, że sędzia zwraca uwagę obecnie nie tylko na przestępstwo, lecz na osobistość przestępcy. Przedewszystkiem powinniśmy przestępcę, leczyć. Dlatego kryminalogowie zwracają się do sądowej terapii, a nie do sądowej chirurgii jak piew. Sędzia dąży do znalezienia najlepszego środka dla uzdrowienia przestępcy. Ponieważ chodzi tu o chorobę moralną, leczenie tej choroby wymaga od lekarzy cierpliwości, siły, woli i wiary w człowieka.

Sędzia w przyszłości powinien mieć odpowiednią specjalizację i idealne przymioty ludzkie. W przyszłości należy reformować sąd, dobrze wynagradzać sędziów i nie zwalniać ich pracy. Prezes Najwyższego Sądu Czechosłowackiego uważa, że postęp kryminalologii polegać będzie na czynnej współpracy prasy, zakładów humanitarnych i społeczeństwa.

Uczestniczący kongresu zwracali wielką uwagę na te przemówienia i inne, od których się zaczynały plenarne posiedzenia kongresu.

W pierwszej sekcji kongresu omawiano problem my prawa karnego. Uchwalono rezolucję, w której wypowiedziano życzenie, aby prawo karne w poszczególnych państwach było identyczne i w ten sposób możliwa była współpraca wszystkich państw w walce z przestępcami.

W drugiej sekcji kongresu omawiano problemy administracji więzienniczej i wykonania uchwały. Przyjęto rezolucję, w której wyrażono życzenie, aby przy karaniu przestępcy zwrócono uwagę na zdolność fizyczną winowajcy i na jego wychowanie intelektualne i moralne. Zależnie od zachowania się więźniów trzeba dzielić na kategorie i stosować pewne ulgi.

Na kongresie mówiono i o celach pojedynczych. Wśród obecnych zwłaszcza wśród amerykańskich było wiele przeciwników cel pojedynczych na dyskusji uznano konieczność zachowania cel pojedynczych i konieczność izolowania więźniów na noc. Wyrażono życzenie, aby w celach pojedynczych więźniowie tych, którzy znajdują się pod śledztwem.

Na kongresie mówiono wiele o zachowaniu się wobec przestępców zwolnionych. W rezolucji mówi się o konieczności opieki nad zwolnionymi, aby jak najprędzej i bezboleśnie nawrócił ich do życia normalnego. Trzeba dążyć do tego, aby opinia publiczna nie potępiała i nie regardedła zwolnionych przestępców i aby społeczeństwo pomagało im w znalezieniu pracy. Młoda mogłaby im zapewnić życie poctwie. Jednakże konieczną jest klasyfikacja przestępców dla odróżnienia zdolnych do poprawy od chronicznych recydywistów. Ciekawem jest, że kongres zajął stanowisko negatywne wobec zesłania za granicę cudzoziemców, popełniających w odnośnym państwie przestępstwo kryminalne. Co do kwestii o współpracy państw w przestępstwach kryminalnych, uchwalono rezolucję o utworzeniu międzynarodowej komisji naukowego badania przestępstwa zapomocą jednej i tej samej metody. Komisja ta będzie przyłączona do istniejącej już międzynarod. komisji prawa karnego i w wiezieniactwie. Każde państwo będzie miało w tej komisji swego delegata. Uchwalono wniosek, że przyszły kongres odbędzie się w Berlinie za 5 lat.

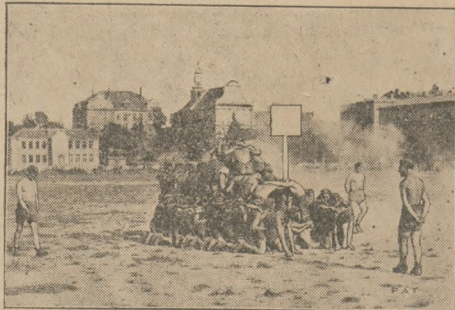
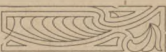
Konferencja Paneuropejska budzi niepokój w Bolszewji Sowieckiej

(Własne radio). — Kierownictwo 'kół socjów' nie okazują wielkiej zainteresowanie z powodu małej się odbyć w dniu 8-ym września konferencji Paneuropejskiej, w której udział weźmie 15 państw europejskich. Nie mniej zgromadzenie Ligi Narodów także zwołane do Genewy na dzień 8-ny września budzi niepokój i czuwano w Moskwie. Rosji sowieckiej. Szczególnie pewne punkta mające wejść pod obrady na powyższych konferencjach żywo obchodzą władz Bolszewji.

Wychowanie fizyczne w wojsku

Żywy czołg zaimprovizowany bardzo udanie przez żołnierzy podczas ćwiczeń na wolnym powietrzu

Polskie fabryki lokomotyw uzyskały dostawę zagraniczną na dwa miliony złotych

Do przetargu na dostawę parowozów dla kolei lotewskich stanęły również polskie wytwórnie. Dzięki zaoczerowaniu najdogodniejszych warunków Polska ma uzyskać zamówienie na dostawę 6 lokomotyw.

Kontrakt ma być niebawem podpisany. Zamówienie wykona fabryka lokomotyw w Chorzowie. Zamówienie to oceniane jest na około 2.000.000 złotych.

Pod znakiem lepszej przyszłości -- Fabryki łódzkie pracują pe łny tydzień -- Bezrobocie spada

Łódź. Ubiegły tydzień zaznaczył się znacznym ożywieniem w przemyśle łódzkim.

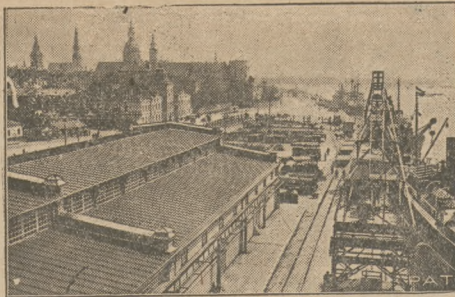
Na 180 fabryk zrzeszonych w związku przemysłu włókienniczego 120 pracowało przez pełne 6 dni w tygodniu, reszta po 4 i 5 dni. 46 fabryk pracowało na dwie zmiany, a dwie fabryki nawet na trzy.

Zjednoczone zakłady Schöbela i Grohmana uruchomiły drugą zmianę w nowej kłaln na 6.000 krosien przy ul. Kilińskiego. Da to zatrudnienie 1.000 robotników, a zarazem spowoduje zwiększe

nie wydajności produkcji w innych oddziałach zakładów.

Również inne większe zakłady jak Widzewska Manufaktura i I.K. Poznański zwiększają produkcję, wobec znacznym zmniejszeniem liczby bezrobotnych.

Zaprzeczanie na przedzie wzrostu w ostatni miesiąc okazał w znacznym stopniu, równocześnie zaś napływają licznijasz, niż dotychczas, zamówienia na wyroby ludzkiego przemysłu włókienniczego

Port w Rydze

Ma sto lat i uprawia codziennie gimnastykę

Wizyta u najstarszej na świecie doktorki.

„Promienie światła słonecznego wpływały do pokoju przez szerokie okno. Siedząc tuż przy samym oknie, bardzo stara dama, ubrana w białe płaszczy i białą spódnicę, gwałtownymi ruchami wyrzuciła w powietrze ręce i nogi, odbywając ćwiczenia gimnastyczne”.

W ten sposób jeden z dziennikarzy londyńskich opisyuje początek swej wizyty u najstarszej doktorki świata, pani Harriet Clisby, która dnia 31 sierpnia skończyła okragle lat 100.

Wymieniony dziennikarz pozwolił sobie na uwagę, że to może troszkę dziwne zajęcie, jak na gorący dzień, na co otrzymał odpowiedź w formie ostrego pytania:

— Czy pan nie odbywał gimnastycznych ćwiczeń codziennie? — a kiedy dziennikarz przyznał się, że

nie, usłyszał wyrok stanowczy:

To pan jest niedołęża — do czegoż! — poczem stara dama prowadziła dalej swoje ćwiczenia gimnastyczne, póki nie uznała, że dosyć ich na jeden dzień.

Już ten szczegół wskazuje, że dr. Harriet Clisby, najstarsza na świecie żyjąca doktorka medycyny, mimo swoich stu lat wieku, dotychczas jest osobą energiczną w pełni sił fizycznych, i umysłowych.

Urodziła się w Londynie dnia 31 sierpnia 1830 roku, w młodym wieku przeniosiła się do Australji, a medycynę studiowała najpierw w nowym miejscu swego pobytu, a potem w Anglii.

Praktykowała z kolei w rozmaitych krajach, a w roku 1894, powróciła do Londynu.

Czterdzieści tysięcy żyje z tego co oglądają miliony

Ciekawego obliczenia dokonał pewien fachowiec kinowy, a mianowicie stwierdzenie, ilu osobom daje utrzymanie w Polsce kino.

Na terenie państwa czynnych jest zgóra sześć set kinematografów, z których każdy zatrudnia przeciętnie 12 osób.

Bior filmowych jest w Polsce około 100. W

każdym filmowie przeciętnie 10 osób. Przy najniższym planie zatrudnienia znajduje reszta statystów, aktorów, reżyserów i t. d., wynosząca około 1.500 osób, razem więc 10. Muza daje chleb 10.000 ludzi, a razem z rodzinami 40.000.

KOŚCIERZYNA

Kalendarzyk.

Środa, dnia 10 września Nikolaja
Wschód słońca 5:26 — zachód słońca 18:27
Zarówek, dnia 11 września Prok. J. Jaka
Wschód słońca 5:05 — zachód słońca 18:57

Stan pogody.

We wschodniej połowie Polski pogoda o zachmurzeniu zmieniła i przelała deszcz, w zachodniej — stopniowo polepszenie się stanu pogody. Chłodno. Wiatry, przeważnie słabe z kierunków zachodnich.

Odnawianie wnętrza gimnazjum męskiego.

Diekier energicznym staraniem dyrektora miejscowego gimnazjum męskiego p. Kontka, przeprowadza się w auli, kaplicy i poszczególnych ubikacjach gimnazjalnych kompletną renowację. Ściany zostaną pięknie pomalowane a niektóre zniszczone ubikacje gruntownie odrestaurowane.

Powiat kościerski przylączono do Urz. Pośredn. Pracy w Tczewie.

Zarządzeniem Pana Wojewody Pomorskiego z dnia 6. VIII. br. wydamy na podstawie rozporządzenia p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 4. VIII. br. nr. 37470 IV. został powiat kościerski wyłączony z obwodu Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Gdyni i przylączony do Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Tczewie. Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy obejmuje zatem obecnie powiaty: tczewski, gnieński, starogardzki, kościerski, chojnicki, tucholski i sępoleński.

Pożar komina elektrowni.

W sobotę późną godziną wieczorową, gdy na całym mieście zapanały egipskie ciemności, zapaliły się sadze w kominie elektrowni dodatkowej. Od wielkiej ilości iskieł zaczął się już palić dach elektrowni — wobec czego zaalarmowano straż pożarną, która siekierami wyrabiała palący się już dach.

Do sprawy niedomagającego, i stale przerywanego oświetlenia w porze jesiennej i zimowej jeszcze wróćmy.

Trzymiesięczny kurs gospodarstwa domowego.

Dość o godzinę 8-mej rano nastąpiło otwarcie zapowiedzianego poprzednio trzymiesięcznego kursu gospodarstwa domowego. Ponieważ dostateczna ilość kandydatek się zgłosiła, przeprowadzać się będzie kursy dzienne od 8-mej do 1-szej w południe, i wieczorowy od 6-tej do 10-tej wieczorem. Kilka miejsc na kursie jeszcze wolnych, szczególnie na kursie wieczorowym. Zgłoszenia na kursy przyjmować się będzie codziennie przed rozpoczęciem kursów już na miejscu w suterenuk. Sąd. Grodzkiego (wejście z podwórza), gdzie kursy się odbywają.

Wymiataki kominy!

Ponieważ już niejednokrotnie stwierdzono wybuch pożaru z powodu zaniedbania obowiązku wymiatania kominów dlatego przypominamy, że według rozporządzenia policyjnego wojewody pomorskiego, ogłoszonego w „Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim” nr. 5, poz. 23, rok 1925 właściciele domów lub ich odpowiedzialni zastępcy, dla uniknięcia niebezpieczeństwa pożarowego, są zobowiązani dawać czyścić używane komin i rury kominowe w czasie od 1 maja do 1 października co 6 tygodni, w innych zaś miesiącach raz na miesiąc. Czystoscie tych kominów winno być dokonywane przez kominarza powołanego do tej czynności na podstawie zawartej z nim wolnej umowy. Kominy używane w przedsiębiorstwach przemysłowych winno być częściej czyszczone. Za nieprzestrzeganie odnosnego obowiązku winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Obróbcy dla nieletnich!

Ministerstwo pracy i opieki społecznej rozesało do wojewodów okólnik, w którym wyjaśnia, że nieletni, oskarżeni przed sądami powiatowymi, muszą mieć obrońców z urzędu już w toku śledztwa. Dotychczas zdarzało się niejednokrotnie, że władze administracyjne, którym przysługuje prawo do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądami powiatowymi, nie badały uprzednio, czy oskarżony jest nieletni i nie umieszczają w akcie oskarżenia stosownej wzmianki. W tych wypadkach sprawy były odrzucane, co spowodowało nietylko zwłokę w toku postępowania sądowego, lecz również naraziło na kosztu skarb państwa.

Ważne dla posiadaczy kont w P. K. O.

Pocztowa Kasza Oszczędności wprowadziła dla uczestników obrotu czekowego t. zw. „stałe zlecenia przelewowe”, które polegają na tem, że P. K. O. opłaca w imieniu swego klienta wszelkiego rodzaju należności perycyjne. np. elektryczność, gaz, Kase Chorych, telefon, abonamenty pism, raty, składki członkowskie itd.

Dowody uregulowania rachunków otrzymują klienci bezwzględnie.

Niemiecka wycieczka z Berlina w stolicy Kaszub.

Na grobach zmarłych członków rodzin niemieckich.

pomodlą się w Kościerninie byli mieszkańcy naszego miasta.

Dnia 9 września o godz. 4.30 przybędzie do naszego miasta wycieczka niemiecka z Berlina składająca się z b. mieszkańców naszego miasta, którzy wyemigrowali do Berlina i połączyli się tam w tow. b. Kościerkaków. Uczestnicy chcą nie tylko zwi-

dzić groby zmarłych członków swych rodzin — ale również przekonać się osobiście jak wygląda stolica Kaszub za polskich rządów — i jak tu się powodzi tym, którzy zostali na Kaszubach opłując na rzecz Polski.

Złodzieje skradli na kościerskim wybudowaniu 200 złotych

O północy otworzyli wytrychem szafę od bielizny

Donoszą nam, że w nocy z dnia 4-go bm. na 5-go bm. nieznani dotąd złodzieje wkradli się do mieszkania p. Klamanu z kościerskiego wybudowania i skradli mu 200 zł z szufladki z szafy od bielizny. Złodzieje dostali się do wnętrza przez otwarcie okna między godziną 12 a 1-szą po północy. Być może, że złodzieja pochodzi z Kościerniny — gdyż

musieli być doskonale poinformowani o rozkładzie mieszkaniowym u p. Klaman i o miejscu przechowywania pieniędzy skoro bez żadnych poprzednich przetrząsań i poszukiwań najpierw otworzyli szufladę, w której były pieniądze. Odchodzących złodzieży zdradziło szczekanie psa, który obudził domowników.

Nr. 3 „Głosu Kaszubskiego” nie daje spać policji śledczej w Tczewie.

Sensacyjne aresztowanie kurjerów komunistycznych

Przewozili z Gdańska przez Kaszuby opieczętowane listy bolszewickie.

(Korespondencja własna)

Tczew, dnia 8 września.

W numerze 3 „Głosu Kaszubskiego” donosiliśmy o europejskiej centrali komunistycznej w Gdańsku, zwracając pilną uwagę naszych władz śledczych na siedzibę komunizmu, grożącego Kaszubom i całej Polsce kolportowaniem z Bolszewji bibuły agitacyjnej. Obecnie zaś donoszą nam już, że policja śledcza w Tczewie aresztowała przetrzymać dwóch kurjerów komunistycznych, Goldfinger’a Jelmuna

i Feldberga Mojżesza. Przy rewizji osobistej znaleziono u Goldfinger’a 5955 zł. u Feldberga zaś większą ilość komunistycznego materiału agitacyjnego oraz trzy ważne listy z adresami dwóch działaczy w Polsce. Jeden z listów zaszyty był pod poszewką na rękawie i opieczętowany. Wymienionych agitatorów bolszewickich odstawiono do dyspozycji władz centralnych. Aresztowani przewozili materiał z Gdańska do Polski.

Tania loteria fantowa na budowę floty polskiej na Bałtyku

Potężna flota narodowa odpowiedzią dla Trewiranusa

Kościerniny nie powinno zabraknąć w tej akcji!

Polska pragnie pokoju i dowody tego składa od lat dziesięć. Ale sąsiedzi nasi, pragnący uprawiać politykę rozbiju, prowokują nas, traktując naszą politykę pokojową, jako politykę słabości i chcą wyrzucić nam krwią okupione z niewoli ziemie. Cała Polska zaprzestawała przeciw niemieckim zakusom pruskiej hakaty, które znalazły wyraz w burzuciennej mowie Trewiranusa. Ale jedyną godziwą Polski odpowiedzią jest czyn i na niego zdobycie się powinniśmy. Czyn ten to budowa wielkiej floty narodowej na Bałtyku.

W zrozumieniu ciężkich warunków, jakie przeżywamy obecnie, Liga Morska i Rzeczna urzędza wielką, tania loterię fantową, której dochód popłynie w całości na odparcie resztek niemieckich do zachodnich dzielnic Rzeczypospolitej i na zapoczątkowanie budowy wielkiej floty polskiej na Bałtyku.

Wszystkie dotychczas zebrane sumy zostaną w tym celu polozone.

We wszystkich dzielnicach Polski akcja już się rozpoczęła, ze wszystkich — najbardziejzych nawet — kieszeni płyną po 2 zł. na budowę wielkiej floty. Wierzmy, iż Kościerniny, która kroczy na czele całej Kaszub w zrozumieniu i ukochaniu polskiego morza z pewnością w tej akcji nie zabraknie.

Najazd Krzyżaków na Pomorze — złączył rozdarłe i powąsienione dzielnice w jedno Państwo Polskie, bo zrodził pierwszorzędą potęgę europejską: Polskę — Litwę, wspaniałe hakałystów gdańskich w czasie walki z bolszewikami — wybudowało nam Gdynię — naszą tarczę na Bałtyku.

Niechże mowa Trewiranusa — da nam w rękę miecz: potęgę Flotę Narodową.

Wstrząsający dramat na morzu w oczach rybaka kaszubskiego

Oddał klucz i zegarek -- a potem zastrzelił żonę i siebie

Łódź kaszubska w Karwi — przejażdżka letników po pełnym morzu — 5 zł., klucz i zegarek dwa strzały i dwa trupy.

(Korespondencja własna)

Karwia, powiat morski 8 września.

Wstrząsający, pełen grozy wypadek wydarzył się w Karwi na pełnym morzu. Dwoje letników w Karwi zamówiło łódź celem przejażdżki po morzu. Nie zadowolili się atoli przejażdżką wzdłuż wybrzeża, lecz rybacy musieli popłynąć na pełne morze. Tam wydobyl nagle nieczystą rewolwer, chcąc kobietę zastrzelić. Rybacy chcieli powstrzymać go od tego

kroku, lecz ten rozwścieczony, groził im także zastrzeleniem, jeżeli będą mu przeszkadzać w jego przedsięwzięciu i oświadczył, że on i jego żona postanowił zejść wspólnie z tego świata.

Zapłacił jeszcze 5 zł za przejażdżkę, doreczył rybakom klucz od pokoku i zegarek, poczem zastrzelił najpród żonę, a potem siebie. Bezradni rybacy przypatrywali się musieli tej wstrząsającej tragedii: po powrocie donieśli władzom o tem, co się stało.

Policja zlikwidowała bunt w Zakładzie Poprawczym w Chojnicach!

Bestjański napad 50-ciu chłopaków na dozorcę

Nieludsko obity dozorca walczy ze śmiercią.

(Korespondencja własna)

Chojnice, dnia 8 września.

W zakładzie poprawczym dla małoletnich dokonano bestjańskiego napadu na dozorcę. Sprawa przedstawia się następująco: przed kilkunastu dniami uciekło z zakładu 6-ciu wychowanków. Ujęto ich, sprowadzono z powrotem do Chojnic i osadzono w areszcie. Wychowankowie postanowili zemścić się na dozorczy Przybyłuku.

Gdy wszedł on w noc, w czasie dokonywania inspekcji na sale, w której spalo około 50-ciu chłopców, ci nagle rzucili się na niego, powalili go na ziemię i zbili go tak nieludsko, iż dozorca walczy obecnie w szpitalu ze śmiercią.

Spokój w zakładzie przywróciła wezwana policja.

Dwu prowadzących krwawego zajęcia aresztowano i osadzono w więzieniu przy sądzie powiatowym w Chojnicach.

23-letnia matka, która utopiła 5-letniego syna

została skazana w Chojnicach na karę śmierci.

(Korespondencja własna)

Chojnice, dnia 8 września.

W tutejszym Sadzie Okręgowym zapadł w dniu 4 bm. wyrok na 23-letnią robotnicę Gertrudę Pu-

czyńską z Nowego Żalna, powiatu tucholskiego, skazując ją na karę śmierci.

Skazana Puczyńska w dniu 3 czerwca br. utopiła w jeziorze swego 5-letniego syna, Maksymiliana.

dla głosów żeńskich o godz. 8,15 w auli szkoły powszechnej, w środę o godz. 8 wieczorem dla głosów męskich w kościele, w czwartek o godz. 8 dla całego zespołu również w kościele, celem przygotowania śpiewu na odpust parafialny w przyszłą niedzielę. Proszę o gremjalne i punktualne przybycie.

Ks. Kaldunski, prezes

Kat. Stow. Młodz. Męskiej

Cwiczenia orkiestry dentej odbywać się będą od 7. bm. w każdy wtorek, czwartek i piątek o godz. 8,30, zaś orkiestry smyczkowej w każdy poniedziałek i sobotę od godz. 8,30

Cwiczenia P. W. i W. F. regularnie w każdą środę i niedzielę. Zbiórka w środę o godz. 8,30, w niedzielę o 1-szej po południu.

Zebranie zarządu odbędzie się w czwartek, dnia 11. bm. w sali abstynentów o godz. 8,30. Ple-narne zaś, w piątek, dnia 12. bm. o godz. 8,30 w sali abstynentów.

Gotów Prezes

Rodacy! Zapiszcie się na członków **L. O. P. P.**

RUCH TOWARZYSTW

Towarzystwo śpiewu „Św. Cecylii“

Lekcje śpiewu w bieżącym tygodniu odbywać się będą w następującym porządku: w poniedziałek

Wczoraj około godziny 9-tej zmarła, zaopatrzona św. Sakramentami, moja kochana żona, nasza dobra matka, teściowa, babcia i siostra

S. P.

Barbara Saborowska

o czem donosi w imieniu pograżonej w głębokim smutku rodziny

Henryk Saborowski

Pogrzeb odbędzie się w środę dnia 10-go września o godzinie 8-mej rano.

Ogłoszenie.

Stosownie do przepisu zawartego w punkcie 2 artykułu 20 Ordynacji Wyborczej do Sejmu z dnia 28. VII. 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 590) zwołuję, nadzwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej na dzień 11. września 1930 r. o godzinie 6-tej popoł. do sali Rady Miejskiej w Ratuszu.

Porządek obrad:

- 1) Wybór po trzech członków i po tyluż zastępców do Obwodowych Komisji Wyborczych dla obwodów od 1 — 3.

Burmistrz, Tkaczyk

(Tkaczyk, zast. burmistrza)

Ogłoszenie.

Uprasza się Pp. odbiorców siły, aby nie używali motorów w godz. od 18 do 23. aż do odwołania, ponieważ maszyny są w repara-cji.

(—) Zrodowski, decernent elektr.

Chcę zamienić 4 domy mieszkalne

na gospodarstwo do 150 morgów

Na gospodarstwo może być dopłata

Informacje daje Tczew, ul. Stara nr. 1

Żwan

750.000 zł główna wygrana!

Spiesz i zamów natychmiast los do V. klasy Loterii Państwowej w szczęśliwej kolekturze u

Stefana Łuczaka

Kościerzyna — ul. Narowie

Każda chwila droga — czas to pieniąż

Ciągnięcie już 9. września

Co drugi los wygrywa!

Cena losów: 1/2 50 zł — 1/2 100 zł
cały los 200 zł.

Poszukuję

3 pokoje z kuchnią

w dobrym położeniu miasta

Zgłoszenia do „Głosu Kaszubskiego“ pod Nr. 10.

Na sezon szkolny!

Na sezon szkolny!

Na sezon szkolny polecam:

Książki szkolne

dla wszystkich szkół

Wszelkie rodzaje zeszytów -- Bloki rysunkowe -- Teki -- Tornistry -- Piórniki -- Obsadki -- Ołówki -- Cyrkle
Linje -- Kredki -- Farby pojedyncze i w pudełkach -- Pędzle -- Kątomierze i wszelkie inne przybory szkolne

dla pp. Nauczycieli rabat
W. Stachowski -- Kościerzyna

Samobójstwo żony rotmistrza niemieckiego Amlinga i echa jego zagadkowej śmierci

Niejaką Amlingier z Frankfurtu popełniła samobójstwo, wyskakując z samolotu, kursującego na linię Frankfurt — Erfurt z wysokości 1000 metrów. Przy rewizji torbelki i papierów denatki na paszportach znaleziono notatki w których samobójczyni prosi o zawiadomienie o swej śmierci najbliższych znajomych we Frankfurcie. — Trupa denatki znaleziono na polach w pobliżu miejscowości Vilbel.

Samobójstwo posiada, jak wykazywały dochodzenia niesłychanie sensacyjne tło polityczne. Samobójczyni jest żoną rotmistrza Reichswehry Amlingera, który w wojnie światowej był lotnikiem — obserwatorem armii niemieckiej. Amlinger bawił ostatnio w Rosji. Przed kilku dniami rodzina otrzymała wiadomość, że zginął on tam w czasie kontroli lotniczej. Amlingerowa targnęła się na życie z rozpaczy po śmierci męża.

Amlinger zmarł wypełniając „tajną misję urzędową” w imieniu rządu Rzeczy.

Rycina przedstawia nieszczęśliwą parę w chwili gdy szła do ślubu.

Sport pod osłoną policji

Jakkolwiek i u nas nie brak gorącego entuzjazmu, podczas walk na stadionie sportowym to jednak nie dorosłszy na szczęście do sił sunków, panujących pod tym względem w Urugwayu.

Wkroczenie publiczności na plac sportowy podczas gry i zawzięta walka zwolenników, poszczególne partje, jest tam na porządku dziennym, jak również interwencja konnej policji, która zmuszona jest szarżować na walczących z sobą przeciwników.

Ażeby tego rodzaju wypadkom zapobiec, podczas ostatnich ostatnie turniejów sportowych, otoczono plac nie tylko, osłoną z drutu kolczastego, ale przez tego rowem strzelckim z oku paną w nim załoga, wskutek czego wypadki publiczności na boisko zostały tym razem naprawdę uduchowione.

Dwie kule w brzuch za eksmisję

Szaleńczy czyj lokatora.

Znamiennym przyczynkiem do długoletniej walki między gospodarzami domów i lokatorami jest tocząca się dziś w sądzie okręgowym sprawa Kazimierza Turczyńskiego, który zamieszkiwał w domu nr. 7 przy ul. Grudziądzkiej i pozwany przez gospodarza domu do sądu o eksmisję był usunięty z zajmowanego lokalu.

Turczyński przeprowadził się do sąsiedniego domu. Warunki mieszkaniowe były jednak opłakane, poprzyściął więc gospodarzowi, który go wyeksmito-

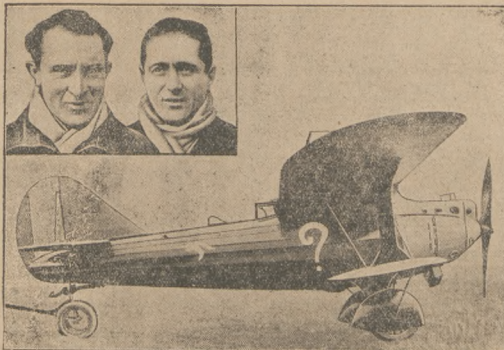
wał, zemstę. Kiedyś gospodarz Roman Stacher, wyszedł z domu, jak zwykle, do zajęcia.

Turczyński zastąpił mu drogę z rewolwerem w ręku.

— Teraz ja ci dam eksmisję! — wykrzyknął! Padły dwa strzały. Obie kule były celne. Rany w brzuch Stacher zwały się na ziemię. Przez długie tygodnie walczył w szpitalu ze śmiercią.

Turczyński odpowiada z wolności za kaucją. Oskarżonego broni adwokat Reichenbach, oskarża prokurator Sima.

Lot z Paryża do Nowego Jorku

Lotnicy francuscy przelecieli Atlantyk

Francuscy piloci Costes i Bellonte, przelecieli Atlantyk i wylądowali w Nowym Jorku witani przez tłumy publiczności.

Komunista dezterter przed sądem

W cień sali sądowej znani są arepagowscy sejdzi ci, którzy za cel swego życia uważają walkę z prawem. Dzień każdy jest dla nich nowym etapem w przekraczaniu kodeksu karnego. Takim osobnikiem, którego niemal od 8 lat zna policja policyjna jest Jakób Cymerman.

Był on już karany pięciokrotnie za antypaństwową działalność. Obecnie zajął on miejsce na ławie oskarżonych za rozłupanie plakatów o treści antypaństwowej i przechowywanie bibuły komunistycznej.

Obok niego zasiadł — po raz pierwsze — Sa-

mon Herman, któremu akt oskarżenia zarzuca taką akcję antypaństwową.

W czasie dochodzenia okazało się, że Herman oprócz działalności komunistycznej winien jeszcze ponieść karę za dezercję. Zeznania te złożone zostały przez szereg osób.

Sąd Okręgowy po naradzie wydał wyrok, mocą którego Cymerman został skazany na półtora roku takiego więzienia.

Jednocześnie na wniosek prokuratora, Herman zostanie przekazany władzom wojskowym, która będą go sądzić za zbrodnię dezercji. W.

„Skrzynki życzeń” w fabrykach

Oby dyrektorowie chcieli spełniać te życzenia.

Nowoutworzony przy lidze pracy, jednej z organizacji przemysłowców polskich, wydział podnoszenia kultury i poprawy bytu robotników, wystąpił z ciekawą nowacją.

Z inicjatywą tej pracy wprowadzone będą w fabrykach 1. zw. „skrzynki życzeń”.

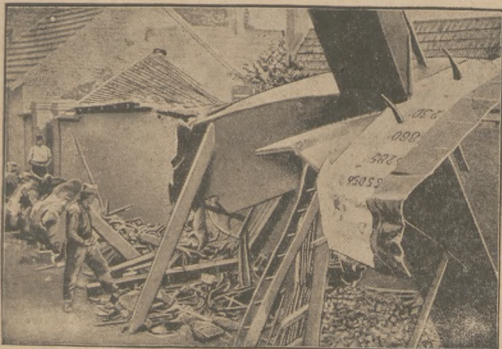
Do tych skrzynek robotnicy mogą wrzucać listy

zawierające życzenia, uwagi i projekty z zakresu systemu pracy, zauważonych braków, postulatów kulturalnych i t. d.

Naradzie skrzynek życzeń zawieszono w 4 fabrykach w Warszawie.

Liga pracy zamierza w najbliższym czasie objąć „skrzynkami życzeń” wszystkie fabryki w Polsce.

Straszne skutki katastrofy samolotowej

Podczas francuskich manewrów powietrznych uległ katastrofie pewien samolot. Dwóch oficerów i czterech podoficerów poniosło śmierć na miejscu.

Z pastuszka został milionerem

Olbrym spadek chłopaka z pod Łomży.

Do Kanady wyemigrował w roku 1909 w celach zarobkowych rolnik Jan Luśnia, mieszkaniec wsi Leopoldowo, gm. Szczepankowo, 14 km. za Łomżą, pozostawiając bez zaopatrzenia żonę swą Marię i 2-letniego synka Pawła.

Po paru latach Marija Luśnia zmarła, pozostawiając sierotę Pawła. Opiekunem Pawła został gospodarz miejscowy, u którego młodec pracował w charakterze pastucha.

Przed miesiącem Paweł Luśnia otrzymał wiadomość przez konsulat polski w Kanadzie, że ojciec jego umarł, polecając konsulatowi, przed śmiercią odszukać jedynaka i zapisując mu cały majątek stanowiący 180.000 dolarów (przeszło półtora miliona złotych).

Jak się potem okazało, Luśnia dorobił się w Kanadzie kolosalnego majątku na hodowli byków. Przyjechał on do kraju piętnaście lat temu, były one jednak przywłaszczane przez niemieckiego opiekuna.

Paweł Luśnia obecnie licząc 23 lata ma się po spadek do Ameryki.

KRONIKA POMORSKA

STARA-KISZEWA.

Motocykl przyczyna niezwykłego wypadku. W ubiegłą niedzielę około godz. 4-tej, nano je chała farmanka p. Lewińskiego z Taduina. Koło St. Kiszewy dogonił ją motocykl. Koni p. L. spojczył się i zaczął pędzić przed siebie. Wóznica J. Lorek nie zdolał konia zatrzymać, przyczem w niewiadomy sposób wypadł z wozu.

Skutki były straszne: wóz przeszedł przez reke i głowę rannego dotkliwie. Bezprzytomnego odwieziono do szpitala wojskowego, który opatrzył i zdolał przywrócić nieszczęśliwemu przytomność.

Jest ślaba nadzieja utrzymania go przy życiu.

LIPY, pow. kościerski.

Pożar domu mieszkalnego.

W ubiegłym tygodniu spalili się p. Zakrzewskie mu dom mieszkalny wartości 4.000 zł. Ogień wybuchł na strychu od iskry z komina.

CHOJNICE.

Krwawy bunt wychowanków.

Dnia 3 b.m. przed południem powstał w Krajoym Zakładzie Wychowawczym bunt. W wieku 50 wychowanków. Śmiertelnie rannym został dozorca Przybylak. Nasz korespondent zebrał nast. szczegóły:

W przedzień obiegło z Zakładu Poprawczego 6 wychowanków, którzy jednak po krótkim czasie do Zakładu powrócili. Ukaranie ich aresztem. Nocą pełni służbę dozorca Przybylak w sali, gdzie znajdowało się 50 wychowanków. Ci zawłali się i zamulili dozorcę do wydania im kluczy od celi. Ra na niego ponowne zamknięcie uciekinierów w celi. Wówczas padło hasło: bój! 10 wychowanków rzuciło się na dozorcę Przybylaka, zadając mu śmiertelne rany, dopiero policja położyła kres a awanturze. Trzech najgroźniejszych burzycieli are szowano. Są nim: Muntewski Bronisław, lat 19. Mackowski Jan, lat 19. Luks Bolesław lat 17.

Dochożenia prowadzi komendant posterunku p. Zawiszewski.

Nominacja na proleta.

Znany powszechnie i zasłużony na niwie społecznej ks. profesor Bieszk otrzymał nominację na parafę. Odniesienie to ludność cała przyjęła z niezwykłą radością.

GDYŃIA.

Samobójstwo inżyniera w Oksywie.

Przedwczoraj przed południem około godz. 9-tej popełnił w obecności współpracowników samobójstwo przez wypicie większej ilości cyankalku inż. Myśkowiński Julian, zatrudniony w warsztach Mar. Woj. w Oksywie, ur. 29. 6. 1882 we Lwowie.

Denat przed popełnieniem samobójstwa na pisał list do żony i córki. Przyczyna samobójstwa był rozstrój nerwowy i głuchota, jak również zbroczenie umysłowe.

Przy denacie znaleziono większą ilość poczwówek pornograficznych.

Laboratorium towaroznawcze w Gdyni.

Iżba Przemysłowo-Handlowa w Grudziądzu przejęła pod swój zarząd laboratorium towaroznawcze, istniejące przy Instytucie Handlu Morzkiego w Gdyni. Kierownictwo laboratorium objął dr. J. Mienzi z Mszczyn. W szczególności będą przeprowadzone analizy dużych partii smutku z granicznego i słoniny, magazynowych w porcie Gdyni, które nie mogą się doczekać dalszej wysiłki wskutek nadmiernego przeciążenia poznawczego zakładu badawczego.

TCZEW.

Strzelanie na polu.

Na szlaku starogardzkim w pobliżu Swarozyna oddał jakiś nieznany osobnik na przejeżdżających podjazd osobowy strzał rewolwerowy, który na szczęście nikogo nie zranił. Sprawą zajęła się policja.

BOCHLEN. pow. Gniez.

Powrót w ludzkie cielo.

Córka tuł. gospodarza niej. Anna Redens lat 21, poszła wraz z siostrą i bratem na grzyby do lasu państwowego. Zobaczywszy zbierających grzyby gajowy, Stefania, poszedł ich psem, który się rzucił na Annę Redens i strasznie ją pokał. Odwieziono do szpitala w Nowym Niesiezie. Ślwa dziewczyna po tygodniu zmarła. Takim po tworem jest p. gazyw Stefania. Fr. L.

WĄBRZEZNO.

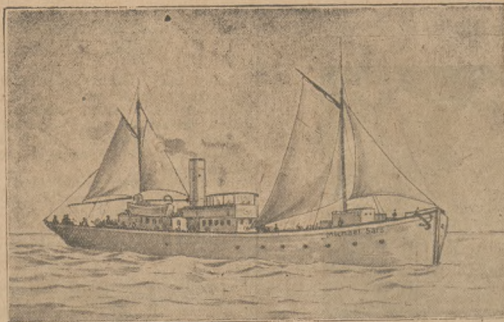
Co Sejmik będzie rozwiązywał?

Pobrano p. wojewoda nosi się z zamiarem rozwiązania Sejmiku i Wydziału Powiatowego w Wąbrzeźnie za protest przedstawicieli samorządu i wyrażenie protestu przeciw uszczerpkowi starosty Prądzińskiego.

GRUDZIĄDZ.

Znabliżył gołdo państwowo w Grudziądzu. Przed klucem dymant zgnęła tablica Starostwa tutejszego. Zastopiono ją w Wiśle.

Dzięki sprawności policji wandalów areszto

Statek „Michael Sars” który przewoził szczątki Andreego do Norwegii

Straszna katastrofa samolotu w Warszawie

Dwaj lotnicy zabici — Sześć osób rannych.

Wczoraj przed połudn. ulica Kopistka na Ochocie stała się widownią strasznej katastrofy samolotowej.

Około godziny 11-tej samolot wystartował z lotniska mokotowskiego dla dokonania lotu ćwiczebne go.

Wykonując po pewnej chwili wiraż, samolot ześlizgnął się na skrzydle, prawdopodobnie wskutek defektu silnika.

Lotnicy, widząc straszne niebezpieczeństwo, usiłowali ratować się przez wyrzucenie worka z piaskiem.

Niestety, ucie to nie pomogło. Samolot uderzył w ścianę sześciopiętrowego domu nr. 9 przy ulicy Kopistkiej, wyrwał w niej dziurę i zawisł nad drewnianymi buwaniami ludźmi, którzy siedzieli na balkonie.

Samolot w jednej chwili stanął w płomieniach,

które przez otwór w ścianie buchnęły, do wnętrza mieszkania na drugim piętrze.

Jednocześnie płomień benzyna zaczęła ściekać na budynki drewniane posesji nr. 7, które również zaczęły płonąć.

Z płonącego samolotu spadły objęte ogniem ciała lotników.

Samolot, mając silnik uwieczony w otworze, który wybił ster zaś oparty o przyswody elektrowni pruszkowskiej, wisiał płonąc w powietrzu.

O ratunku lotników być mogło być mowy, byli bowiem niemal zwiędli. Ciała ich przewieziono do kostnicy szpitala Ujazdowskiego.

Wylbich benzyny poparzył ciężko właścicielkę mieszkania na drugim piętrze p. Lendelbachową. Przewieziono ją do szpitala na Czystem.

Część ich pamięci.

Stolica brudu

mi kilo sadzy na kilometr kwadratowy, dalej Chicago (48 tys.), Saint Louis (36 tys.), i Cincinnati (28 tys.).

Lekarze obliczyli, że mieszkańcy fabrycznej dzielnicy Chicago wdychają rocznie 700 gramów kurzu w płuca.

Statystyka amerykańska wykazała, że miastem, posiadającym najwięcej sadzy w powietrzu, jest Pittsburgh. W mieście tem na jeden kilometr kwadratowy przypada 62 tysiące kilo sadzy i pyłu.

Na drugim miejscu stoi Liverpool z 54 tysiąca

wano i to red. Morzyckiego ze „Słowa Pomorskiego”, którego z polecenia prokuratora osadzone w areszcie. Oprócz red. Morzyckiego poczętno do odpowiedzialności współwiny niej. Jordana i Romana Hinc.

Znieważenie Godła państwowego w Grudziądzu nie jest pierwszym. Niedawno bowiem zerwano tablicę z godłem państwowym, umieszczoną na gmachu Izby Skarbowej. Czy oboje fakty mają ze sobą związek, wykazać dalsze dochodzenie.

Sprawcy haniebnego czynu grozi kara do 2 lat ciężkiego więzienia. Rozprawa sądowa odbędzie się w niedłutej przyszłości.

„Słowo Pomorskie” pisze:

„Nie wchodząc w szczegóły jak najgorszy czynie popełniamy wybrak, a po zbadaniu istoty czynu do sprawców i wybraku ustosunkujemy się tak, jak nam nakazuje nasz obowiązek państwowy i obywatelski.

W związku z powyższym zajęciem aż do wyjaśnienia sprawy zawiesziliśmy naszego współpracownika p. Br. Morzyckiego w jego dotychczasowych czynnościach redakcyjnych.

Film dźwiękowy w kinie.

W dniach najbliższych zostanie wprowadzony w jednym z najpiękniejszych kin w Grudziądzu — w Gryfie — stały film dźwiękowy Specjalna aparatura techniczna wysokiego gatunku, pozwala odbierać w niezwykle czysty i naturalny sposób a wszelkie nadawane dźwięki znajdują swe wyśię w specjalnie przystosowanych głośnikach.

40-letni jubileusz pracy drukarskiej.

W dniu 1 września br. obchodził rzadki jubileusz 40-letniej pracy drukarskiej p. Dąbel Cholewicz, zecer, zatrudniony w Drukarni Rzemieślniczej.

P. Cholewicz rozpoczynał swą pracę w dawniejszej drukarni „Geselligera” i mimo to, że jego pracodawca był zajadły hakastywa, wytrwał na swem stanowisku — będąc wiernym zawsze swej Ojczyźnie.

LINOWO KRÓL, pow. grudziądzki.

Pomór św.

W dniu 29 S. welemyrny powiatowy p. dr. Jakubowski z Radzyna, stwierdził na gospodarstwie p. Szawowej na wybud. Linowo Król pomór św. Złoto 6 tęcznych i 1 maciora z 12 posmami. Wszystkie świnki zostały zabrane do rakarni w Czystochlebie.

LINOWKO, pow. grudziądzki.

Przyszyca się rozszerza.

Na tutejszym majątku została stwierdzona przyszyca u bydła rogatego. Wobec tego nie wolno zadawać bydła wypaszać na pole, także ludność rolnicza musi wystrzegać krowy trzymać w stajni. Do dać należy, że ludność tuł. rolnicza posiada du zo przasił, niektórzy po 18 i 12, a wobec przyszycy nie mogą ich sprzedać, i są w kłopotcie, co mają z przysięganymi, z powodu braku miejsca. Tylko tuczniaki na rzeź wolno po zbadaniu przez weterynara powiatowego (na własny koszt), sprzedać.

TORUŃ.

Utopił się w torfowisku.

W pobliżu Gniewkowa, pow. Inowrocław ba wil się obok torfowiska 10-let. Lawrent, który w pewnej chwili wpadł do napełnionego wodą dołu t ulonal.

Ślawną z procesów Oldakowska nie żyje.

Raniona ciężko wystrzelam z rewolweru przez niejakiego Jagdla w gmachu sądu w Lubawie Oldakowska, zmarła w dniu wczorajszym w tamtej szpitalu miejskim.

KARWIA.

Samobójstwo pary małżonków na morzu.

W niedzielę po poł. małżonka sobie pewna para małżeńska — byli to letnicy — lódz, celem przejażdżki na morze. Kazali ozi rybakom wypłynąć na polne morze. Nagle mężczyzna wy dobył rewolwer i chciał zastrzelić swoją żonę. Rybacy chcieli temu przeciwdziałać. Ten oburzony tą in terwencją chciał ich zastrzelić i oświadczył im, że postanowił on oraz jego żona zejść wspólnie ze świata. Zapalił on rybakom za przejażdżkę, dał im klucz do pokoju i zegarek, poczem zastrzelił najpierw żonę a następnie siebie samego. — Ryba cy mimo woli przyłapał mścił się tej tragedii.

NIEDAMOWO.

W lesie nad Nową Kiszewą znaleziono różne rzeczy liturgiczne, pochodzące z kradzieży doko nanej w pewnym czasie przed świętokradzce w kościele w Niedamowie. Złoczyńcy dotąd nie złolano ujęć.

Policja dokonała zdjęć fotograficznych śladów pal ców, jakie pozostawił zbrodniarz na szklanej puze ce od komunikantów.